

Vegetatívne rozmnožovanie - Návod

Vegetatívnym rozmnožovaním sa myslí nepohlavné rozmnožovanie odrezkami alebo odnožami.

Rozmnožovanie odnožami

Odnože sú bočné výhonky, ktoré vyrastajú buď priamo z tela kaktusu alebo od koreňov. Rozmnožovanie odnožami je najjednoduchší a najrýchlejší spôsob rozmnožovania kaktusov. Takto získané rastliny sú geneticky identické, sú teda klonom materskej rastliny. Zachovávajú si identické vlastnosti a pokiaľ nie je rastlina samoopelivá, nie je možné tieto klony navzájom opeliť.

Niektoré druhy kaktusov vytvárajú odnože prakticky stále, iné až v neskoršom veku. Avšak je aj veľká skupina kaktusov, ktoré odnože nevytvárajú vôbec.

Odnožami rozmnožíme kaktusy počas vegetatívneho obdobia.

Rozmnožovanie odnožami krok za krokom

1. Zoberieme si kaktus, ktorý má odnože. Poriadne si ho obzrieme a vyberieme si odnože, ktoré chceme použiť. Vyberáme vždy iba tie najväčšie. Minimálna veľkosť by nemala byť menšia ako 1cm. Ak sú odnože ešte príliš malé, počkáme až dorastú do vhodnej veľkosti. Netreba sa ponáhľať, pretože odnože rastú rýchlejšie na materskej rastline. Čím je odnož väčšia, tým je šanca úspechu zakorenenia istejšia. Obrazová príloha č.1.
2. Keď sme si vybrali vhodné odnože, oddelíme ich od materskej rastliny. Niekedy to ide úplne jednoducho iba ľahkým pootočením a potiahnutím, inokedy treba použiť ostrý nôž. Treba postupovať tak, aby vznikla čo najmenšia rana na odnoži a na materskej rastline. Často krát majú odnože vytvorené už aj koreničky. Ak rastú blízko substrátu, môžu byť už aj zakorenené. Obrazová príloha č.2.
Zakorenené odnože môžeme priamo zasadiť do kvetináčov, postupujeme rovnako ako pri presádzaní dospelých kaktusov (*návod ako presádzať kaktusy*). Zasadíme ich do suchého kaktusového substrátu a prvý krát polejeme po týždni od zasadenia.
3. Po oddelení odnoží od materskej rastliny, ich naukladáme do debničky na suchý papier. Debničku umiestnime na suché, teplé a tienisté miesto. Tu ich necháme minimálne po dobu jedného týždňa. Počas tejto doby sa rany vzniknuté pri oddelení zaschnú a zahoja. Ak by sme ich zasadili okamžite bez zahojenia rán, pri prvom poliatí by mohli začať hniť. obrazová príloha č.3.
4. Pripravíme si kaktusový substrát kúpený z obchodu alebo namiešaný z rašeliny, záhradnej zeminy, piesku, a hrubšej zložky napr. antuka, štrk, keramzit. Na odľahčenie môžeme pridať aj perlit. Základné zložky substrátu miešame v pomere 1:1:1:1. Po premiešaní substrátu je ho vhodné sterilizovať v trúbe. Sterilizácia substrátu nám zaručí, že sa v ňom nebudú nachádzať žiadne škodce (vlnatky, červce, roztoče, červíky a i.), huby a plesne. Substrát nasypeme na plech, mierne ho polejeme a vložíme ho do trúby zapnutej na plný výkon. V trúbe ho necháme piecť po dobu cca. 15 minút. Po uplynutí doby ho vyberieme a necháme vychladnúť.
5. Pripravíme si misky, do ktorých budeme odnože sadiť. Môžeme použiť rozličné misky, ktorých hĺbka by nemala byť väčšia než 5 cm. Ak by sme použili hlbokú nádobu, substrát v nej by kaktus so slabo vyvinutými koreňmi nevyužil a pri premokrení by veľmi ľahko mladé korene začali hniť. Nádoby poriadne

umyjeme, aby v nich neboli zvyšky starého substrátu a prípadné zárodoky rozličných škodcov, húb a plesní. Do misiek si spravíme dierky na odtok prebytočnej vody.

6. Teraz už môžeme pristúpiť k vysádzaniu. Na dno misky nasypeme min. 1cm štrku – drenážnu vrstvu. Na drenážnu vrstvu položíme kúsok netkanej textílie, ktorá nám zabráni „pretekaniu“ substrátu do drenáže. Ak by sme netkanú textíliu nepoužili, drenáž by sa nám zakrátko úplne zmiešala so substrátom a stratila by tak svoj hlavný zmysel a to rýchle odvedenie prebytočnej vody a zabránenie uhnívaniu koreňov.

Na textíliu nasypeme namiešaný substrát a utlačíme ho do roviny kúsok pod okrajom misky.

Odnože pre rýchlejšie zakorenenie namočíme do gélového koreňového stimulátora, (prípadne omočíme vo vode a namočíme do práškového stimulátora) a vložíme do pripravenej jamky v substráte.

Odnož môže byť zasunutá až do polovice svojej výšky (pri malých odnožiach), prípadne podľa potreby tak, aby bola v substráte stabilná a aby nebola zas príliš „utopená“. Ak koreňový stimulátor nemáme, nemusíme ho použiť, kaktusy sa zakorenia aj bez neho.

Medzi jednotlivými odnožami nechávame priestor asi 1cm. Po zasadení misku umiestnime do polotieňa a minimálne týždeň ju nepolejeme. V suchom substráte sa začnú tvoriť čakacie koreňky.

Obrazová príloha č.4.

7. Po týždni od zasadenia a pri predpoklade pekného počasia misku s odnožami môžeme poliať odstátou vlažnou vodou. Po asi dvoch týždňoch by mala byť väčšina z nich zakorenená, čo uvidíme rastom nových trňov. Nikdy nekontrolujeme, či už koreňky rastú, pretože vytiahnutím zo substrátu by sme ich práve poškodili.
8. Po roku kaktusy rozsadiť do kvetináčov.

Donútenie kaktusu vytvoriť odnože

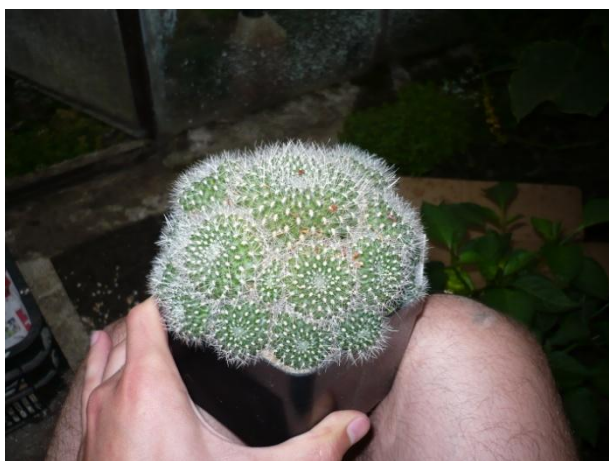
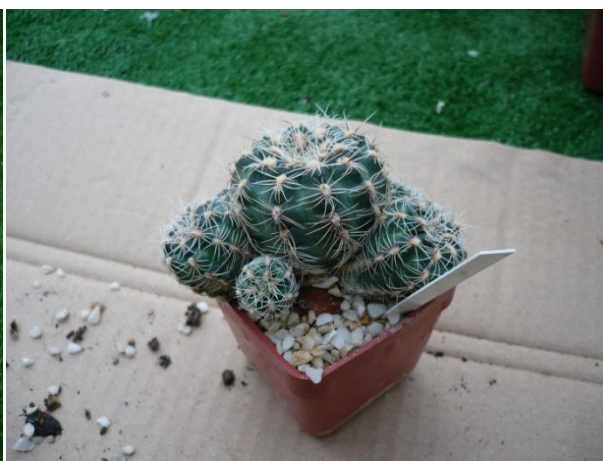
Ak chceme cielene donútiť kaktus vytvoriť odnože musíme mu poškodiť alebo zrezať rastový vrchol. Po niekoľkých týždňoch začnú z bočných areol (miesto odkiaľ vyrastajú trne) vyrastať mladé odnože.

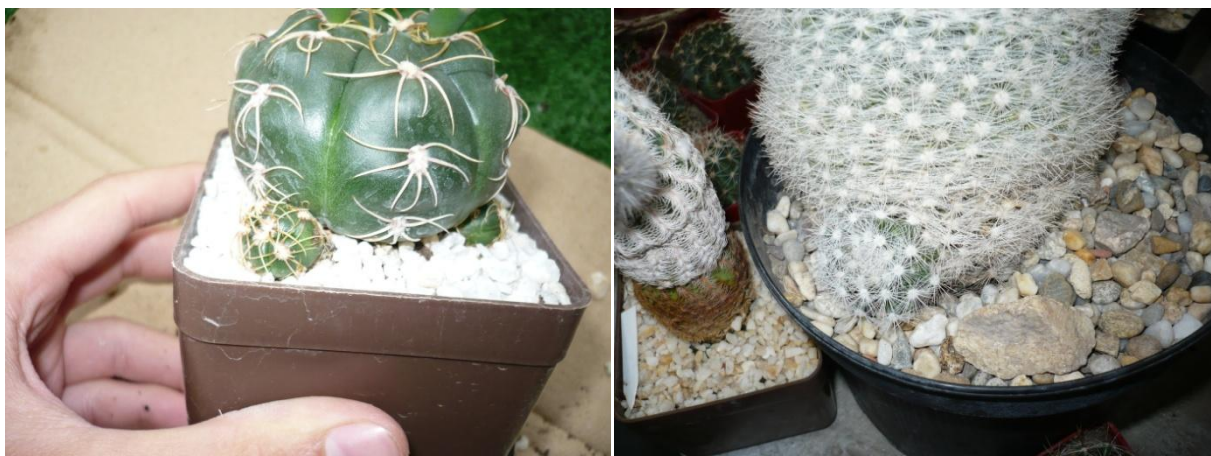
Obrazová príloha č.1.

Na týchto obrázkoch môžete vidieť kaktusy, ktoré majú bočné odnože vyrastajúce z tela kaktusu. Tie, ktoré sa nachádzajú tesne nad substrátom bývajú väčšinou už zakorenené.

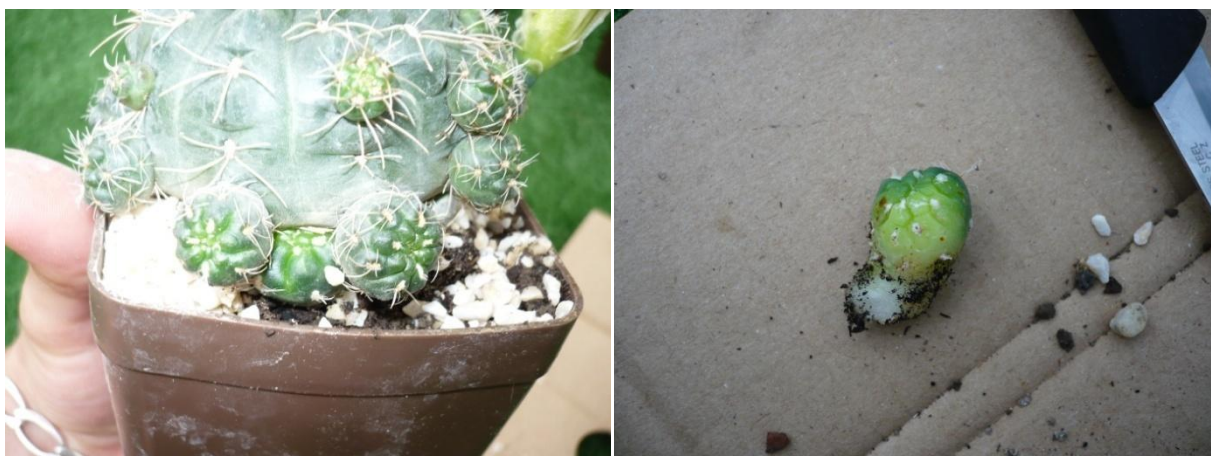

Na týchto obrázkoch môžete vidieť kaktusy s koreňovými odnožami. Tieto odnože bývajú už zakorenené.

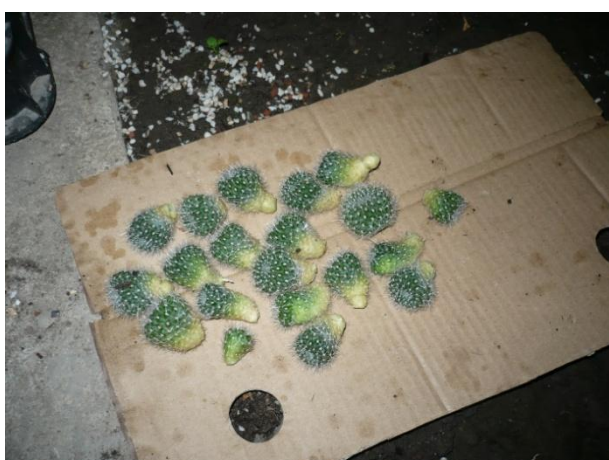

Tu môžete vidieť koreňovú odnož, ktorá sa pre nedostatok miesta nedokázala vytlačiť, začala deformovať kvetináč a aj rastlinu. Takúto odnož treba odstrániť, sama o sebe je zdeformovaná.

Obrazová príloha č.2

Na týchto obrázkoch môžete vidieť už oddelené odnože s koreňmi a bez koreňov.

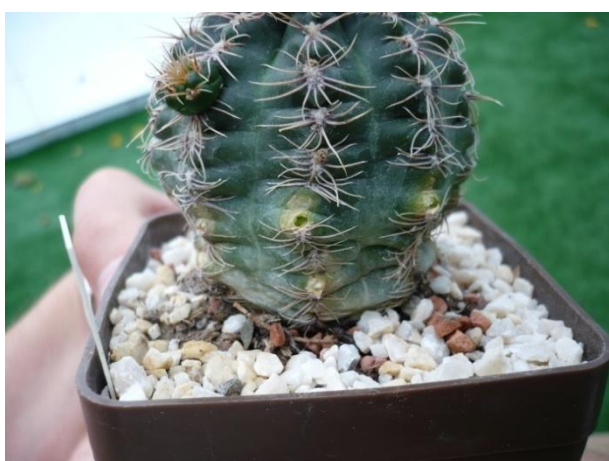

Na tomto obrázku sú vidieť malé čakacie koreňky.

Rany vzniknuté po oddelení odnože na materskej rastline

Obrazová príloha č.3

Odnože naukladané v debničke

Zasychajúce rany po niekoľkých dňoch

Obrazová príloha č.4.

Zasadené odnože v miskách

- Tento návod alebo jeho časti je zakázané šíriť akoukoľvek formou či už elektronickou alebo tlačovou.